

بررسی میانگین نقاط سازمان دهنده هسته در ضایعات فکی حاوی سلول ژانت با رنگ آمیزی نیترا ت نقره

دکتر دنیا صدری^۱ - دکتر نصرت اله عشقیار^۲ - دکتر فاطمه مشهدی عباس^۳ - دکتر فاطمه نصراللهی^۴

۱- استادیار گروه آموزشی آسیب شناسی دهان و فک و صورت دانشکده دندانپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی (واحد تهران).

۲- دانشیار گروه آموزشی آسیب شناسی دهان و فک و صورت دانشکده و مرکز تحقیقات دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران.

۳- استادیار گروه آموزشی آسیب شناسی دهان و فک و صورت دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی.

۴- دندانپزشک.

چکیده

زمینه و هدف: ضایعات فکی حاوی سلول ژانت از لحاظ میکروسکوپی مشابه و از لحاظ رفتار بیولوژیک متفاوت هستند. هدف از این مطالعه بررسی خصوصیات بیولوژیک ضایعات فوق با استفاده از تکنیک AgNOR است که نشانگر پروليفراسیون سلولی می باشد. روش بررسی: در این مطالعه توصیفی تعداد ۴۲ نمونه به روش آسان و در دسترس انتخاب شد و لام های H&E آنها توسط پاتولوژیست دهان و فک و صورت مورد بازبینی قرار گرفت سپس بلوک های مربوطه جدا شده و رنگ آمیزی نیترا ت نقره طبق روش Ploton انجام شد. در هر لام صد سلول در بزرگنمایی ۱۰۰۰× عدسی شئی میکروسکوپ نوری Nikon Ys100 بررسی شده و تعداد نقاط رنگ گرفته در آنها شمارش گردید. سپس میانگین سلول های شمارش شده در هر گروه از ضایعات محاسبه و با گروه های دیگر مقایسه گردید. واریانس یک سویه جهت مقایسه میزان AgNOR در گروه های مذکور انجام شد.

یافته ها: از ۴۲ نمونه مورد بررسی ۲۱ مورد CGCG با میانگین شمارش $(0/29 \pm 0/85)$ ، هشت مورد ABC با میانگین شمارش $(0/32 \pm 0/76)$ مورد چرابیسم با میانگین شمارش $(0/10 \pm 0/87)$ شش مورد تومور براون مرتبط با هایپرپاراتیروئیدیسم با میانگین شمارش $(0/16 \pm 0/82)$ نقاط سازمان دهنده هسته بودند. GCT به دلیل وجود تنها یک نمونه در محاسبات آماری حذف شد. تفاوت معنی داری بین شمارش AgNOR در این گروه ها و ارتباط آن با خصوصیات کلینیکی آنها دیده نشد. نتیجه گیری: ضایعات داخل فکی حاوی سلول های ژانت از لحاظ بروز AgNOR و قدرت تکثیر سلولی با هم اختلاف معنی داری ندارند.

کلید واژه ها: ضایعات ژانت سل فکی - رنگ آمیزی AgNOR - قدرت پروليفراسیون.

پذیرش مقاله: ۱۳۸۷/۵/۲۹

اصلاح نهایی: ۱۳۸۷/۴/۱۷

وصول مقاله: ۱۳۸۶/۱۲/۱۱

نویسنده مسئول: گروه آموزشی آسیب شناسی دهان و فک و صورت دانشکده دندانپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی (واحد تهران) e.mail: Donia1351@yahoo.com

مقدمه

از جمله روش هایی که در سال های اخیر در سایتولوژی و پاتولوژی کاربرد پیدا کرده است رنگ آمیزی با محلول نیترا ت نقره یا روش AgNOR است. در این روش نواحی موسوم به NOR در هسته رنگ آمیزی می شود. (۴)، NOR معرف حلقه هایی از DNA هستند که به طور فعال از آنها RNA ریپوزومال نسخه برداری می شود و در نهایت منجر به سنتز پروتئین می گردد. NOR در ارتباط با پروتئین های اسیدیک، نقره دوست و غیره ایستونی هستند که با استفاده از روش رنگ آمیزی نقره (AgNOR) قابل مشاهده

ضایعات فکی حاوی سلول ژانت از لحاظ مشخصات هیستوپاتولوژیک به طور قابل ملاحظه ای شبیه یکدیگرند در حالی که متنی بالینی آنها متفاوت است. وجه مشترک آنها حضور کم یا زیاد سلول های ژانت چند هسته ای در زمینه حاوی سلول های مزانشیمی بیضی تا دوکی شکل است. (۱)، این ضایعات شامل: گرانولومای مرکزی با سلول ژانت (CGCG)، چروبیسم، تومور براون مرتبط با هایپرپاراتیروئیدیسم و تومور سلول ژانت (GCT) می باشند. (۲-۳)